

Pretérito indefinido

ODMIANA · CZASOWNIKI REGULARNE I NIEREGULARNE

Czas przeszły dokonany. Mówimy nim o czynnościach zakończonych, w zamkniętym odcinku czasu — *ayer, anoche, la semana pasada, el año pasado, hace dos días, en 2015.*

1 Czasowniki regularne

OSOBA	HABLAR (mówić)	COMER (jeść)	VIVIR (mieszkać)
yo	hablé	comí	viví
tú	hablaste	comiste	viviste
él / ella / usted	habló	comió	vivió
nosotros/-as	hablamos	comimos	vivimos
vosotros/-as	hablasteis	comisteis	vivisteis
ellos / ellas / ustedes	hablaron	comieron	vivieron

ZAPAMIĘTAJ

Czasowniki na *-er* i *-ir* mają **te same końcówki**.

Akcent graficzny w 1. i 3. osobie liczby pojedynczej jest obowiązkowy i zmienia znaczenie: *hablo* (mówię) — *habló* (on powiedział); *hablé* (powiedziałam) — *hable* (tryb łączący).

Forma *nosotros* czasowników na *-ar* i *-ir* brzmi tak samo jak w czasie teraźniejszym: *Hoy hablamos. / Ayer hablamos.*

2 Zmiany ortograficzne — tylko w formie yo

Wymowa zostaje ta sama, zmienia się zapis. Pozostałe osoby odmieniają się regularnie.

ZAKOŃCZENIE	ZMIANA	PRZYKŁADY (YO)
-car	c → qu	<i>buscar</i> → <i>busqué</i> · <i>tocar</i> → <i>toqué</i> · <i>sacar</i> → <i>saqué</i>
-gar	g → gu	<i>llegar</i> → <i>llegué</i> · <i>pagar</i> → <i>pagué</i> · <i>jugar</i> → <i>jugué</i>
-zar	z → c	<i>empezar</i> → <i>empecé</i> · <i>almorzar</i> → <i>almorcé</i> · <i>cruzar</i> → <i>cruce</i>

3 Czasowniki z y w 3. osobie

Gdy końcówka **-ió / -ieron** stoi między samogłoskami, **i** zmienia się w **y**. W pozostałych osobach stawiamy akcent na **í**.

OSOBA	LEER (czytać)	OÍR (słyszeć)	CONSTRUIR (budować)
yo	leí	oí	construí
tú	leíste	oíste	construiste
él / ella / usted	leyó	oyó	construyó
nosotros/-as	leímos	oímos	construimos
vosotros/-as	leísteis	oísteis	construisteis
ellos / ellas / ustedes	leyeron	oyeron	construyeron

Tak samo: *creer* → *creyó, creyeron* · *caer* → *cayó, cayeron* · *destruir* → *destruyó, destruyeron*.

4 Zmiana w temacie — tylko czasowniki na **-ir**

Zmiana zachodzi wyłącznie w 3. osobie liczby pojedynczej i mnogiej.

OSOBA	PEDIR e → i	DORMIR o → u	SENTIR e → i
yo	pedí	dormí	sentí
tú	pediste	dormiste	sentiste
él / ella / usted	pidió	durmió	sintió
nosotros/-as	pedimos	dormimos	sentimos
vosotros/-as	pedisteis	dormisteis	sentisteis
ellos / ellas / ustedes	pidieron	durmieron	sintieron

Tak samo: *seguir* → *siguió* · *repetir* → *repitió* · *servir* → *sirvió* · *vestirse* → *se vistió* · *divertirse* → *se divirtió* · *preferir* → *prefirió* · *mentir* → *mintió* · *morir* → *murió*.

5 Czasowniki nieregularne — nowy temat

Te czasowniki mają własny temat, a do niego dokładamy **jeden wspólny zestaw końcówek** — inny niż w czasownikach regularnych. Nie ma tu żadnych akcentów graficznych.

WSPÓLNE KOŃCÓWKI

-e · -iste · -o · -imos · -isteis · -ieron

BEZOKOLICZNIK	TEMAT	PRZYKŁAD (YO / ÉL)
tener mieć	tuv-	tuve · tuvo
estar być	estuv-	estuve · estuvo
andar chodzić	anduv-	anduve · anduvo
poder móc	pud-	pude · pudo
poner kłaść	pus-	puse · puso
saber wiedzieć	sup-	supe · supo
querer chcieć	quis-	quise · quiso
venir przyjść	vin-	vine · vino
hacer robić	hic-	hice · hizo
decir mówić	dij-	dije · dijo
traer przynieść	traj-	traje · trajo
conducir prowadzić	conduj-	conduje · condujo

OSOBA	TENER (tuv-)	HACER (hic-)	DECIR (dij-)
yo	tu e	hice	dije
tú	tuv iste	hic iste	dij iste
él / ella / usted	tu o	hiz o	dij o
nosotros/-as	tuv imos	hic imos	dij imos
vosotros/-as	tuv isteis	hic isteis	dij isteis
ellos / ellas / ustedes	tuv ieron	hic ieron	dij eron

DWIE PUŁAPKI

Temat kończy się na -j (dij-, traj-, conduj-) → w 3. osobie liczby mnogiej **znika i**: **dijeron**, **trajeron**, **condujeron** — nigdy **dijieron**.

hacer w 3. osobie liczby pojedynczej zapisujemy przez **z**: **hizo** — żeby zachować wymowę.

6 Całkiem nieregularne

OSOBA	SER / IR (być / iść)	DAR (dać)	VER (widzieć)
yo	fui	di	vi
tú	fuiste	diste	viste
él / ella / usted	fue	dio	vio
nosotros/-as	fuimos	dimos	vimos
vosotros/-as	fuisteis	disteis	visteis
ellos / ellas / ustedes	fueron	dieron	vieron

SER I IR MAJĄ IDENTYCZNĄ ODMIANĘ

Znaczenie rozpoznajemy z kontekstu: *Fui profesora.* (Byłam nauczycielką.) — *Fui a Madrid.* (Pojechałam do Madrytu.)

Przyimek *a* po czasowniku prawie zawsze oznacza *ir*.

HABER — FORMA BEZOSOBOWA

hay → **hubo**: *Ayer hubo una fiesta en la plaza.* (Wczoraj na placu była impreza.) Forma jest zawsze ta sama, także przed liczbą mnogą: *Hubo muchos problemas.*

7 Określenia czasu, które wołają o indefinido

- *ayer* — wczoraj
- *anteayer* — przedwczoraj
- *anoche* — wczoraj wieczorem
- *el lunes pasado* — w zeszły poniedziałek
- *la semana pasada* — w zeszłym tygodniu
- *el mes / el año pasado* — w zeszłym miesiącu / roku
- *hace dos días* — dwa dni temu
- *en 2015, en marzo* — w 2015, w marcu
- *aquel día* — tamtego dnia
- *entonces* — wtedy

W JEDNYM ZDANIU

El año pasado fuimos a Valencia, estuvimos allí una semana, comimos paella y lo pasamos genial.

W zeszłym roku pojechaliliśmy do Walencji, byliśmy tam tydzień, jedliśmy paellę i świetnie się bawiliśmy.